

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/231/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0018202404
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:0018202404.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti : E. E., nar. XX.XX.XXXX, a E. E., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, deti rodičov: matka - Z. F. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. XX, XXX XX C., toho času bývajúca na adrese N. XX, C., zastúpená Winton s.r.o., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO:36861243, a otec - P. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. 37, XXX XX C., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu X. súdu Bratislava V, č.k. 20P/42/2018-26, zo dňa 16.05.2018, takt

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej v konaní vedenom pod sp.zn. 20P/387/2017 určiť otcovi povinnosť platiť výživné na každé z maloletých detí vo výške XXX eur mesačne k jej rukám počnúc doručením rozhodnutia. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, 2 ,3 § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), § 2 ods. 1, § 366 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“) a vecne tým, že po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia, s poukazom na doposiaľ vykonané dokazovanie vo veci rozvodu manželstva a úpravy pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode sp. zn. 20P/387/2017 dospel k záveru, že zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v matkou požadovanom smere splnené neboli. Uviedol, že majetkové pomery rodičov, ako aj miera ich účasti na starostlivosti o deti a zabezpečovanie ich potrieb môžu byť objektívne preukázané len na základe dokazovania zameraného na zistenie skutočného stavu vecí, na aktuálne pomery maloletých detí a na celkové pomery obidvoch rodičov, čo však presahuje rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia, pretože takéto dokazovanie je možné vykonať len v konaní vo veci samej. Mal za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nespĺňa zákonné predpoklady bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, keď otec si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom plní (na základe trvalých príkazov zabezpečuje potreby maloletých detí, ako aj vecí materiálnej povahy pre ne). Dôvodil, že pokiaľ matka rozporuje charakter nákladov, ktoré otec v konaní vo veci samej zdokladoval, v tom zmysle, že tieto neslúžia výlučne na výživu maloletých detí, ako aj skutočnosť, že otec svojou osobnou starostlivosťou nemôže plnohodnotne zabezpečovať výživu detí, poukazujúc na nepomer miery podielu rodičov na výchove a výžive detí, uvedené prekračuje charakter konania o neodkladnom opatrení. Skutočnosť, že otec neprispieva do rúk matky žiadnou hotovosťou však samo o sebe neprejudikuje

potrebu neodkladným opatrením upraviť vyživovaciu povinnosť otca. Uviedol, že starostlivosť o maloleté deti je riadne zabezpečená a aktuálna situácia v rodine nevyvoláva nevyhnutnosť a naliehavosť potreby zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov detí, stabilizáciu ich výchovného prostredia a to ani v zmysle podaného návrhu. Poukázal na samotný obsah návrhu matky, ktorým žiada výživné v nevyhnutnej miere v sume XXX eur mesačne na každé dieťa zvlášť, keď neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné iba v nevyhnutnej miere, ktoré slúži len na zabezpečenie tých najnevyhnutnejších potrieb dieťaťa. Rozpor medzi rodičmi súd prvej inštancie videl iba v charaktere nákladov a nepomere miery podielu na osobnej starostlivosti o deti. Vzhľadom na okolnosti prípadu uzavrel, že výživa maloletých detí nie je potenciálne bez uloženia povinnosti otcovi platiť na ich výživu ohrozená. Vzhľadom na existujúcu situáciu konštatoval, že v danom prípade sú zo strany tak matky aj otca pokryté nevyhnutné potreby maloletých detí výživným v nevyhnutnej miere, keď zo strany otca dochádza k vecným plneniam a zabezpečovaniu potrieb maloletých vecnými plneniami, platbami a nákupmi. Vyživovacia povinnosť rodičov k ich maloletým deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorú si rodičia musia plniť bez ohľadu na ich ostatné výdavky od narodenia detí. Súd prvej inštancie zdôraznil, že neodkladným opatrením môže otcovi uložiť povinnosť prispievať iba v rozsahu zodpovedajúcej nevyhnutnej miere na uspokojovanie základných životných potrieb, čo je v danom prípade zo strany otca v prospech detí dobrovoľne plnené. Matkou navrhovaná výška výživného nezodpovedá výživnému v nevyhnutnej miere. O trovách konania rozhodol podľa § 52 C.m.p..

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie matka maloletých detí. Uznesenie súdu prvej inštancie navrhla zmeniť a vyhovieť jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Poukázala na svoju súčasnú finančnú situáciu, jej výlučnú osobnú starostlivosť o maloleté deti, výšku svojho príjmu a rozpis výdavkov na bývanie a potreby maloletých detí. Uviedla, že po zaplatení nevyhnutných výdavkov zabezpečujúcich bývanie jej ostáva minimálna suma, ktorú môže použiť na zabezpečenie základných potrieb maloletých detí. Mala za to, že pokiaľ ona svoju vyživovaciu povinnosť pokrýva prevažne osobnou starostlivosťou, je nevyhnutné, aby potreby maloletých detí finančne pokrýval otec hradením výživného. Tvrdila, že vo svojom návrhu osvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov nakoľko zo svojho príjmu už reálne nie je schopná zabezpečovať všetky veci potrebné na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté deti, keďže otec v peňažnej forme nijako na výživu maloletých detí neprispieva a osobne sa o ne zďaleka tak ako ona nestará. Spochybňovala ním vyčíslené a uvádzané výdavky na maloleté deti a pokiaľ otec aj zabezpečuje deťom veci materiálnej povahy tieto nemožno v žiadnom prípade považovať za dostačujúce. Mala za to, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutočný stav vecí, kedy vychádzal výlučne zo skutočností prezentovaných avšak riadne nepreukázaných otcom na prvom pojednávaní v konaní vo veci samej, pričom za absurdné považuje stav, že otec až do rozhodnutia vo veci samej sa bude tak ako doposiaľ podieľať na financovaní potrieb maloletých detí. Pokiaľ sa otec v konaní vo veci samej snaží presvedčiť súd o tom, že sa maloleté deti nachádzajú celú dobu de facto v „striedavej starostlivosti“ s cieľom vyhnúť sa plateniu výživného uviedla, že otec s maloletými deťmi nezdíeľa spoločnú domácnosť a maloleté deti sa s otcom nestretávajú častejšie ako 2 víkendy v mesiaci a dva dni v pracovnom týždni po škole. Maloleté deti sú na finančný príspevok v podobe výživného od otca doslova odkázané, preto bola splnená podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia uloženie otcovi povinnosti prispievať výživným na maloleté deti, pričom požadovaná suma XXX. eur na každé z detí je plne opodstatnená s prihliadnutím na zabezpečenie ich základných potrieb uvedených v rozpise, ktorý tvorí už prílohu návrhu. Nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie že výživné v nevyhnutnej miere slúži len na zabezpečenie najnevyhnutnejších potrieb dieťaťa, keď z pohľadu elementárnej spravodlivosti smerujúcej k zabezpečeniu ochrany práv a záujmov maloletých detí by takýto výklad znamenal popretie práv maloletých, aby aj do času rozhodnutia vo veci samej mali tieto možnosť, aby o ne bolo riadne postarané, a to v nie menšom rozsahu v ktorom tomu bolo do podania návrhu vo veci samej. Stanovenie nevyhnutnej miery je v každom jednotlivom prípade rozdielne, ide o subjektívne hľadisko, ktoré je potrebné v každom prípade zohľadniť osobitne.

4. Otec, ani kolízny opatrovník písomné vyjadrenie k odvolaniu matky nepodali.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej C.m.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej C.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu matky maloletých detí nie je možné vyhovieť.

6. Odvolací súd poukazuje na správne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožňuje.

7. Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení rodičov, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pri určení výživného formou procesného inštitútu neodkladného opatrenia je potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 366 C.m.p. umožňuje takýmto spôsobom nariadiť platenie výživného výlučne len v nevyhnutnej miere, teda v rozsahu nevyhnutnom pre zabezpečenie základných existenčných potrieb dieťaťa.

9. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a vysporiadania sa s odvolacími dôvodmi matky odvolací súd zdôrazňuje, že formou procesného inštitútu neodkladného opatrenia podľa § 366 C.m.p. je možné nariadiť platenie výživného výlučne iba v nevyhnutnej miere. To znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov rodičov a maloletého dieťaťa zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon rodine), čo je povinnosťou meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh. Celkové pomery, ktoré determinujú spôsobilosť primárneho rodiča poskytovať dieťaťu výživu, sú rovnako ako u druhého rodiča, predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Výživné neodkladným opatrením nemožno preto určiť na základe predpokladaných pomerov povinného rodiča, ale len v miere nevyhnutnej pre zabezpečenie základných existenčných potrieb dieťaťa. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa § 366 C.m.p. je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča a ani podľa celkových odôvodnených potrieb maloletých detí. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. V posudzovanom prípade prihliadnúc na hore uvedené zásady a skutkový stav vyplývajúci z návrhu matky a doposiaľ vykonaného dokazovania v konaní vo veci samej vednej pod sp.zn. 20P387/2017 mal súd prvej inštancie správne preukázať, že podmienky pre určenie výživného na maloleté deti v zmysle návrhu matky splnené neboli. Plnenia otca v prospech maloletých detí spĺňajú výšku a charakter poskytovania výživného v nevyhnutnej miere. S právnou a vecnou argumentáciou matky sa odvolací súd preto stotožniť nemohol, aj keď nie je možné vylúčiť, že jej finančný podiel na hradení potrieb maloletých detí je v porovnaní s podielom otca vyšší. Matkou namietané a tvrdené skutočnosti v kontexte s nárokom maloletých detí na hradenie výživného zo strany ich otca v miere, ktorá zodpovedá potrebám maloletých detí a skutočným zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov a ich možnostiam a schopnostiam, v kontexte s posúdením a zohľadnením miery osobnej starostlivosti o maloleté deti a podmienky zachovania rovnakej životnej úrovne je však možné spoľahlivo zistiť iba v konaní vo veci samej (konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva). Odvolacie dôvody matky odvolací súd preto vyhodnotil ako nedôvodné, keďže v danom prípade z obsahu podaní matky, ako aj spisového materiálu Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 20P/42/2018 a sp.zn. 20P/387/2017 vyplývajú dostatočne osvedčené skutočnosti, že otec sa po rozchode rodičov o maloleté deti zaujíma, stretáva sa s nimi, podieľa sa na ich osobnej starostlivosti a svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom plní vecnými plneniami, či priamo platbami v školských zariadeniach. Určenie povinnosti otcovi platiť výživné z dôvodov a vo výške požadovanej matkou prekračuje rámec neodkladného opatrenia a je možné ho určiť až na základe vykonaného dokazovania v zmysle zákonných kritérií rozhodných pre určenie výživného. Matka podľa názoru odvolacieho súdu dostatočným spôsobom dôvodnosť svojho návrhu nepreukázala, keďže v ňom absentovalo osvedčenie ohrozenia základných existenčných potrieb maloletých detí, odôvodňujúcich priznanie výživného v nevyhnutnej miere za stavu, že na výchove, výžive a potrebách detí participujú obaja rodičia. Odvolací súd dodáva, že v danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že

základné životné potreby oboch detí sú dostatočne zabezpečené zo strany oboch rodičov, pričom v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je rozhodujúce, že povinný rodič je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu a ani výška nákladov na všetky odôvodnené potreby maloletých detí.

10. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 C.s.p. potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 C.m.p..

12. Odvolací súd rozhodol jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).